

Zápisnica z konania o rozpore

k návrhu Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve podľa § 40 ods. 1 písm. a) až e), g) až i) a l) zákona č. 250/2012

Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach

Miesto konania: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Dátum a čas konania: 01. júla 2016 o 14,00 hod.
Zásadné pripomienky predkladá: ZDE, Nitra
Zúčastnení: podľa prezenčnej listiny

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví boli doručené *zásadné pripomienky spoločnosti* Združenie dodávateľov energií, Cintorínska 5, 949 01 Nitra (ďalej len „ZDE“) k návrhu Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve podľa § 40 ods. 1 písm. a) až e), g) až i) a l) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „Návrh“).

Zásadné pripomienky:

1. K § 15 ods. 1 Cenovú reguláciu dodávky plynu zraniteľným odberateľom navrhujeme zúžiť, čo znamená, že za zraniteľných odberateľov s nárokom na dodávku za regulovanú cenu navrhujeme definovať odberateľov, ktorých ročný odber za 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov v segmente domácností resp. v čase t-2 v segmente malých podnikov na všetkých odberných miestach spoločne neprekročí 42 760 kWh vrátane, čo v objemových jednotkách zodpovedá približne 4 000 m³ vrátane. Odberatelia, ktorých ročná spotreba prevyšuje túto hranicu, nepotrebujú ochranu v podobe cenovej regulácie. V prípade domácností navrhujeme ponechať princíp zmluvného dojednania tarify so zákazníkom. Súčasný návrh by bolo komplikované aplikovať v praxi, nakoľko meranie spotreby odberateľov v domácnosti je vykonávané v pravidelných cykloch, ktoré sa nezhodujú s obdobím kalendárneho roka. Z uvedeného dôvodu by nebolo možné určiť pre všetkých týchto odberateľov spotrebu za obdobie kalendárneho roka t-2 bez vykonania mimoriadnych odpočtov (vyvolalo by dodatočné náklady na odpočty). Návrh ďalej vôbec nedefinuje postup, akým spôsobom by sa postupovalo v prípadoch, kedy by spotreba odberateľa za rok t-2 nebola známa. V praxi by to znamenalo, že by cenovej regulácii nepodliehala dodávka viacerým odberateľom, ktorí by na regulovanú cenu mali mať právo (napr. nové domácnosti).

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, návrh je v súlade s čl. 3 ods. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES a v súlade s § 11 ods. 2 písm. e) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o regulácii“).

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Rozsah cenovej regulácie nie je podľa názoru ZDE primeraný a preto nie je v súlade s čl. 3 ods. 2 Smernice, na ktorú sa odvoláva ÚRSO. Pri tomto tvrdení poukazujeme aj na nález Súdneho dvora EÚ v spore Európska komisia c/a Poľsko, podľa ktorého je cenová

regulácia prípustná len v prípade existencie všeobecného hospodárskeho záujmu a v rozsahu jemu zodpovedajúcom (tzn. odôvodnená v nevyhnutnej miere, adresná a nie plošná, časovo ohraničená a nie neobmedzená). Plošná regulácia zákazníkov s ročným odberom do 42.760 kWh počas celého regulačného obdobia bez vízie deregulácie týmito kritériám nezodpovedá. Súčasne konštatujeme, že nami navrhovaná úprava je taktiež v súlade s čl. 3 ods. 3 Smernice 2009/73/ES.

2. K § 4 ods. 1 Do skupiny ekonomicky oprávnených nákladov navrhujeme zaradiť ďalšiu kategóriu nákladov: „náklady na zabezpečenie inkasných služieb a kompenzáciu kreditného rizika, ktoré na základe inštitútu zmluvy o združenej dodávke vykonáva alebo znáša dodávateľ plynu pri zabezpečovaní služieb v prospech ostatných účastníkov trhu s plynom vykonávajúcich prirodzene monopolné činnosti“. Tieto náklady navrhujeme uznať prevádzkovateľom sietí za oprávnené a umožniť dodávateľom faktúrovať si ich od prevádzkovateľov sietí.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, úrad podľa zákona o regulácii má oprávnenie určiť rozsah oprávnených nákladov, ktoré sú rovnaké pre všetky regulované činnosti.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Regulačný úrad má pri určovaní rozsahu a výšky ekonomicky oprávnených nákladov postupovať v súlade s § 2 písm. e) zákona o regulácii, podľa ktorého sa za ekonomicky oprávnené náklady majú považovať „náklady preukázateľné a v nevyhnutnom rozsahu vynaložené na vykonávanie regulačnej činnosti“ a úrad po ich preskúmaní určuje ich výšku, ktorá vstupuje do cenového konania. Dodávka plynu na základe zmluvy o združenej dodávky je regulovanou činnosťou, pričom na zabezpečenie inkasných služieb v prospech prevádzkovateľa distribučnej siete a na sprostredkovanie riešenia zákazníckych dopytov voči PDS vynakladá dodávateľ v súčasnosti vlastné prostriedky.

3. K § 16 ods. 2 Fixnú mesačnú sadzbu obsahujúcu náklady obchodnej činnosti dodávateľa navrhujeme určiť ako pevnú hodnotu vo výške 2,- EUR/mesiac pre odberné miesto plynu v segmente domácností resp. vo výške 3,- EUR/mesiac pre odberné miesto plynu v segmente malých podnikov.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, návrh ZDE by mal negatívny dopad na zraniteľných odberateľov.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Úlohou regulačného úradu je skúmať reálne náklady na regulovanú činnosť podľa § 2 písm. e) zákona o regulácii a tieto zohľadňovať pri nastavovaní regulovaných poplatkov. Máme za to, že úradom navrhnutá fixná mesačná sadzba za odberné miesto skutočné náklady nezohľadňuje, a to zvlášť u tých dodávateľov, u ktorých je počet zraniteľných odberateľov v portfóliu výrazne nižší ako počet takýchto odberateľov v portfóliu dominantného dodávateľa (inými slovami, dominantný dodávateľ je z hľadiska nákladov na obsluhu odberného miesta vo výhode z hľadiska „ekonomiky veľkosti“ - economy of scale).

4. K § 16 ods. 3 Medzi položky pripočítavané dodávateľom k maximálnym cenám navrhujeme doplniť náklady na skladovanie zemného plynu v zmysle cenového rozhodnutia úradu na rok t. Súčasne navrhujeme spresniť definíciu pripočítavaných

nákladov na prístup do prepravnej siete a prepravu plynu tak, aby sa za referenčné ceny v zmysle cenového rozhodnutia úradu pre rok t považovali vstupný (entry) poplatok v bode Veľké Kapušany a výstupný (exit) poplatok v domácom bode.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, úrad znenie ustanovenia § 16 odseku 3 považuje za postačujúce.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Úlohou regulačného úradu je skúmať reálne náklady na regulovanú činnosť podľa § 2 písm. e) zákona o regulácii a tieto zohľadňovať pri nastavovaní regulovaných poplatkov. Náklad na skladovanie plynu je preukázateľným nákladom dodávateľa.

5. K § 11 ods. 3 Navrhujeme do maximálnej ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu doplniť náklad na zabezpečenie inkasných služieb a kompenzáciu kreditného rizika (v zmysle definície nákladov podľa vyššie uvedenej pripomienky k § 4 ods. 1), pričom výška tohto nákladu je vyjadrená ako 1 % z PCDt.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, úrad podľa zákona o regulácii má oprávnenie určiť rozsah oprávnených nákladov, ktoré sú rovnaké pre všetky regulované činnosti.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Odôvodnenie obdobne ako k bodu 2.

6. K § 9 ods. 3 (§ 15 ods. 3) Navrhujeme zamýšľanú novú štruktúru taríf zrušiť a ponechať dnes existujúcu právnu úpravu skupín odberateľov plynu v domácnosti a v malých podnikoch. V prípade, že sa úrad nestotožní s týmto návrhom je potrebné (i) uznať dopady na úpravy IT systémov ako oprávnený náklad, (ii) v prechodných ustanoveniach zohľadniť časovú potrebu na implementáciu do IT systémov, (iii) navrhnúť metodiku a proces konvertovania odberateľov, ktorým sa zmenia tarify, keďže tarifa je súčasťou existujúcich platných zmluvných vzťahov, vrátane vzťahov na dobu určitú, (iv) v prechodných ustanoveniach zohľadniť časovú potrebu na informovanie odberateľov, na ktorých má navrhovaná zmena dopad. Navyše k § 15 ods. 3 navrhujeme za tarify pre odber plynu zraniteľnými odberateľmi považovať tie, ktoré predpokladajú maximálny ročný odber na úrovni do 42 760 kWh vrátane, teda do približne 4 000 m³ vrátane. V prípade, ak sa úrad s návrhom nestotožní, navrhujeme uznať a zohľadniť faktory vymenované vyššie (podľa pripomienky k § 9 ods. 3) obdobne.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, návrh je v súlade s § 40 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona o regulácii.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Odôvodnenie obdobne ako k bodu 2, pričom zmena štruktúry distribučných taríf vyvoláva preukázateľné náklady najmä na úpravu informačných zákazníckych systémov dodávateľa, sekundárne tiež vyvoláva zvýšené administratívno-právno-oznamovacie náklady.

7. K § 10 ods. 5 S ohľadom na záväzky SR ako člena EÚ v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti v horizonte roka 2020 a s ohľadom na možný negatívny vplyv skokového zvýšenia maximálneho podielu fixnej zložky na tarife za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu z aktuálnych max. 60 % na navrhovaných max. 85 % na motiváciu koncových odberateľov plynu realizovať opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, navrhujeme podiel fixnej zložky na tarife za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu upravovať priebežne počas regulačného obdobia: (i) pre rok 2017 max. 65 %, (ii) pre rok 2018 max. 70 %, (iii) pre rok 2019 max. 75 %, (iv) pre rok 2020 max. 80 %, (v) pre rok 2021 max. 85 %.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka neakceptovaná, v zmysle zákona o regulácii úrad určuje ceny na celé regulačné obdobie.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. V tejto súvislosti by sme chceli pripomenúť, že ÚRSO v rámci regulácie ceny za výrobu a rozvod tepla v súčasnom regulačnom období 2012 - 2016 (cenová vyhláška č. 222/2013 Z.z.) zaviedol koncept postupného znižovania váhy maximálnych palivových nákladov počítaných na základe testu hospodárnosti v prospech skutočných nákladov. Okrem tejto praxe ÚRSO máme taktiež za to, že tak zásadnú zmenu je potrebné zdôvodniť riadne vypracovanou analýzou, vrátane vyhodnotenia vplyvov na podnikateľské prostredie (hypotézou je, že postupné a odstupňované zmeny parametrov sú vhodnejšie z hľadiska predvídateľnosti podnikateľského prostredia a nastavenia obchodnej stratégie).

8. K § 17 ods. 4 Vo vzorci pre výpočet maximálnej ceny za dodávku plynu dodávateľom poslednej inštancie navrhujeme aritmetický priemer denných cien kalendárneho produktu NCG Natural Gas Year Futures Cal-t zverejňovaný burzou EEX nahradiť aktuálnou hodnotou ceny mesačného produktu NCG Natural Gas Month Futures v čase určovania ceny dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie. Nakoľko dodávka v režime poslednej inštancie trvá maximálne po dobu 3 mesiacov, výpočet nákladov na nákup plynu pre dodávku v režime poslednej inštancie by za účelom korektného nastavenia nákladov na nákup plynu nemal vychádzať z ročného burzového indexu. Mesačný burzový index v tomto prípade lepšie odzrkadľuje cenovú úroveň kratšieho obdobia, v ktorom bude dodávka poslednej inštancie prebiehať. Okrem toho navrhujeme primeraný zisk z dodávky plynu dodávateľom poslednej inštancie určiť vo výške 1,8 EUR/MWh pre dodávku domácnostiam a 3,- EUR/MWh pre dodávku mimo domácností.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka čiastočne akceptovaná, produkt NCG Natural Gas Year Futures Cal-t zverejňovaný burzou EEX bude nahradený aktuálnou hodnotou ceny mesačného produktu NCG Natural Gas Month Futures, primeraný zisk bude stanovený pre všetkých zraniteľných odberateľov na úroveň 2 eurá za 1 MWh.

Stanovisko ZDE:

Rozpor pominul.

9. K § 16 ods. 1 Vo vzorci pre výpočet maximálnej ceny za dodávku plynu zraniteľným odberateľom navrhujeme (i) stanoviť hodnotu CPZl vo výške 2,- EUR/MWh pre

domácnosti a CPZt vo výške 3,- EUR/MWh pre malé podniky, (ii) definovať "kspd" rovnako ako je definovaný v § 11 ods. 8 - tzn. koeficient zohľadňujúci náklady na medzinárodnú prepravu plynu na územie SR vo výške 1,2 EUR/MWh, (iii) doplniť samostatne náklad na diagram dodávky vo výške 0,8 EUR/MWh, (iv) odstrániť korekčný faktor Ydt, (v) upraviť časový rámec pre výpočet C_{Eng-t} pre rok "t" ako obdobie od 1. júla roku t-2 do 30. júna roku t-1. Navrhujeme nastaviť diferencovanú úroveň miery priemeraného zisku pre domácnosti a malé podniky. Maloodberateľský trh je v porovnaní s domácnosťami výrazne rozvinutejší a tento typ zákazníka požaduje od svojho dodávateľa zľavy vo forme rôznych produktov. Pôvodne navrhovaná úroveň zisku bráni efektívnemu otváraniu trhu a nevytvára dostatočný priestor pre poskytovanie atraktívnych produktov pre odberateľov, čím znižuje atraktivitu zemného plynu, ktorý patrí k najekologickejším zdrojom energie. Navrhovaná výška koeficientu kspd zohľadňuje len náklady na rovnomernú prepravu plynu na územie SR (v zmysle § 11 ods. 8) bez nákladov na diagram dodávky. Vzhľadom na to, že maximálne náklady na nákup plynu by mali zohľadniť aj nerovnomerný profil spotreby zraniteľných odberateľov počas kalendárneho roka, navrhujeme zavedenie ďalšieho koeficientu zohľadňujúceho náklad na diagram dodávky vo výške 0,8 EUR/MWh. Hodnotu Ydt zo vzorca navrhujeme odstrániť, nakoľko ide o logickú chybu viacnásobného premietnutia zmeny nákladov na nákup plynu. Navrhujeme tiež, aby bolo 12 mesačné obdobie pevne naviazané na obdobie júl roku t-2 až jún roku t-1, obdobie ako je to v prípade elektroenergetiky. Jednotliví dodávatelia si totiž volia svoje nákupné stratégie vopred, a v prípade zmeny ceny v priebehu roka by sa nemalo vychádzať z cenového vývoja za iné obdobie, čím by sa zabezpečila vyššia stabilita a predvídateľnosť cenovej regulácie.

Stanovisko ÚRSO:

Pripomienka čiastočne akceptovaná, koeficient kspd bude upravený na hodnotu 1,25, parameter Y_1 bude vypustený, zisk bude určený na max. 2 eurá/MWh, obdobie nebude pevne stanovené z dôvodu aby metodika bola použiteľná aj pre návrh na zmenu rozhodnutia.

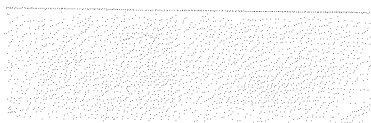
Stanovisko ZDE:

Rozpor pretrváva. Máme za to, že cenová regulácia má byť nastavená tak, aby zohľadňovala všetky preukázateľné náklady dodávateľa a primeraný zisk.

V Bratislave, 01. júla 2016

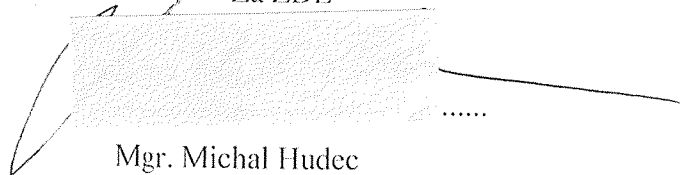
Zapísala: Ing. Jana Kleinová

Za ÚRSO

Ing. Jana Kleinová

Za ZDE

Mgr. Michal Hudec